

مبانی روانی دوپینگ در ورزش

از نظر و تألیف برای ورزشکاران، مربیان و مقامات ورزشی

مؤلف: دکتر چهری

دکتر فرشاد سجادی

انتشارات حتمی

(ناشر کتب تخصصی تربیت بدنی و علوم ورزشی)

[ناشر: انتشارات حتمی با همکاری شرکت جازیکا]

[عنوان کتاب: مبانی روانی دوپینگ در ورزش]

[تألیف: جاسم منوچھری، دکترا فرشاد تجاری]

[سرپرست واحد گرافیک: امیر! میرموسوی]

[صفحه آرای: آرزو عزیزی اصل] + [گرافیکست: محمود رضا لطیفی]

[طراحی صفحات: واحد گرافیک] + [ناظر چاپ: بهمن سراج]

[حرر فچینی: حانیہ احمد شعار رازلیقی] + [تصحیح: المیرا سلمانی]

ده سازی و نظارت بر چاپ و توزیع: محمد حتمی رازلیقی] + [لبنوگرافی: ییاختر]

نوبت چاپ: اول (۱۳۹۳) + [شمارگان ۱۰۰۰ نسخه]

ایستاد و نگاره دائمی: تهران، خیابان انقلاب، بین خیابان ۱۲ فروردین و اردیبهشت، جنب

پانک نادرا ساختمان ۱۴۸۴، فروشگاه کتاب کاشفان] + [تلفن. ۶۶۴.۳۱۶۲ فکس. ۶۶۴.۳۱۷۰]

سر ویس پیام کو (Sms) ۳۰۰۰۲۵۷۶

پایگاه اینترنتی: <http://www.HanSs.ir>

قیمت: ۱۵۰.۰۰۰ ریال

دوست عزیز جهت آگاهی از آخرین اخبار و اطلاعات کتاب‌های منتشر شده توسط انتشارات چشمی لطفاً پایه، کرایش تحصیلی و پست الکترونیک خود را به شماره ۰۲۵۷۶۴۸۳۸۱۶۰۶ ارسال کنید.

توجه: به موجب ماده ۵ قانون حمایت، از حق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان مصوب
۱۳۴۸/۱۰/۱۱ کلیه حقوق این کتاب برای ناشران محترم محفوظ می‌باشد و هیچ شخصه حقیقی یا
موقی حق استفاده از آن را ندارد و متحملین به این قانون تمت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

سرشناسه: منوچهری، جاسم، ۱۳۶۶ -

عنوان و نام پدیدآور: مبانی روانی دوپینگ در ورزش :

(از نظریه تا عمل برای ورزشکاران، مربیان و مقامات ورزشی) /

جاسم منوچھری، فرشاد تجاری.

مشخصات نشر: تهران: شرکت

مشخصات ظاهری: ۲۲۰ ص.

شایک: ۸-۷۸-۴۹۰۴-۶۰۰-۸

وضعیت فهرست نویسی: فیفا

موضوع: دوپینگ در ورزش

شناسه افزوده: تجاری، فرشاد، ۱۳۴۸ -

ده بندی كنكره: ۱۳۹۲ ۲م ۸م/۳۰

رده بندی دیویی: ۴۶۲/۲۹

فهرست مطالب

۱۳	فصل اول: مقدمه‌ای بر مفاهیم دوپینگ
۱۳	اهداف
۱۴	مفهوم و تاریخچه دوپینگ
۱۷	ضرورت منع دوپینگ
۱۹	رشدانی مهم در تاریخ دوپینگ
۱۹	نگاهی مختصر به تاریخچه مبارزه با دوپینگ
۲۲	فاجعه دوپینگ
۲۹	فعالیت‌ها و پرسش‌ها برای بحث بیشتر
۳۰	منابع
۳۵	فصل دوم: تاریخچه‌ی دوپینگ در بازی المپیک
۳۵	اهداف
۳۶	دوره‌ی اول (سال ۱۸۹۶ تا ۱۹۶۸)
۳۶	دهه‌های اول
۳۹	دهه ۱۹۵۰
۴۲	دهه ۱۹۶۰
۴۸	دوره‌ی دوم (سال ۱۹۷۰ تا ۱۹۸۸)
۴۹	علام دوپینگ
۵۰	تست گیری دوپینگ
۷۰	تست‌های مثبت و محرومیت ورزشکاران
۷۰	دوره‌ی سوم (سال ۱۹۸۹ تا ۲۰۱۲)
۷۰	تاسیس و اثربخشی وادا
۸۲	داده‌های جدید و داروهای غیر قابل کشف
۸۸	تست گیری دارو و محرومیت‌ها
۱۰۴	فعالیت‌ها و پرسش‌هایی برای بحث بیشتر
۱۰۶	منابع

۱۱۱	فصل سوم: نگرش به دوپینگ
۱۱۱	اهداف
۱۱۲	تعریف نگرش به دوپینگ
۱۱۲	مصرف دارو در سطح همگانی
۱۱۳	انگیزه‌های عمومی ورزشکاران در مصرف دارو
۱۱۴	نگرش ورزشکاران نسبت به مصرف دارو و تست دوپینگ
۱۱۹	شواهد مصرف دارو در جای جای جهان
۱۲۰	حقایق دانش دوپینگ در ورزشکاران
۱۲۱	نرخ نسبت به پیشگیری، نمونه‌گیری و آموزش دوپینگ
۱۲۳	چارچوب ارزیابی شیوع مصرف دارو
۱۲۳	شواهد مختلف در مورد نگرش‌ها نسبت به دوپینگ
۱۲۶	نگرش به آشنایی اجباری دارو
۱۲۷	نگرش‌ها نسبت به اثر بخش سیستم تست دوپینگ
۱۲۹	بحث‌های چالش‌برانگیز نگرش
۱۳۰	فعالیت‌ها و پرسش‌هایی برای بحث بیشتر
۱۳۱	منابع

۱۳۵	فصل چهارم: رفتار دوپینگ
۱۳۵	اهداف
۱۳۶	رفتار دوپینگ
۱۳۷	تحلیل رفتار دوپینگ
۱۳۸	دوپینگ در میان ورزشکاران
۱۴۱	بلوغ: زمانی مهم برای رشد و پیشرفت
۱۴۳	چارچوب‌های روانی و رفتاری برای درک دوپینگ در ورزش
۱۴۴	روابط خاص روانی دوپینگ در ورزش
۱۴۸	دوپینگ به عنوان شکلی از رفتار تقلب در ورزش
۱۴۸	فعالیت‌ها و پرسش‌هایی برای بحث بیشتر
۱۴۹	منابع

۱۵۳	فصل پنجم: گرایش‌ها و انگیزه‌های ورزشی
۱۵۳	اهداف
۱۵۴	گرایش (تمایل و جهت‌گیری) ورزشی

۱۶۰	مربیان موفق
۱۶۱	ادراک ورزشکاران از مربیان
۱۶۱	الگوی جذب و اثر مشابه من
۱۶۲	تفاوت در ادراک زنان و مردان
۱۶۲	کنترل
۱۶۲	رقابت
۱۶۳	گرایش هدف
۱۶۳	گرایش پیرزی
۱۶۴	تئوری هدف موفقیت
۱۶۵	انگیزه، هدف موفقیت، مشق ورزشکاری و رفتار دوپینگ
۱۶۶	پیروزی به هر قیمت
۱۶۸	فعالیت‌ها و پرسش‌هایی بحث بیشتر
۱۶۹	منابع

فصل ششم مدیریت پیشگیری از دوپینگ ۱۷۵

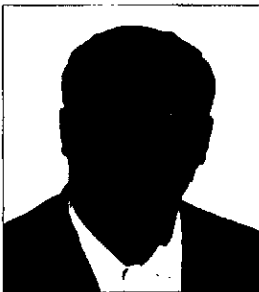
۱۷۵	اهداف
۱۷۶	مقدمه
۱۷۸	پندیده‌ی دوپینگ
۱۸۴	مربیان و دوپینگ
۱۸۷	ورزش و ارزش‌های آن
۱۹۱	چرا باید با دوپینگ مبارزه کنیم
۱۹۳	فراآورده‌های دوپینگ
۱۹۸	اگر مشکوک شدیم که دوپینگ صورت گرفته، چه باید بکنیم
۲۰۱	جایگزین برای دوپینگ
۲۰۱	رژیم و مکمل‌های غذایی
۲۰۵	ظواهر بدنی
۲۰۸	داروهای تفریحی
۲۱۱	پرسش و پاسخ درمورد دوپینگ
۲۱۶	فعالیت‌ها و پرسش‌هایی برای بحث بیشتر
۲۱۷	منابع

جاسم منوچهری

دانشجوی مقطع دکتری تخصصی مدیریت ورزشی دانشگاه تهران و مدرس دروس تخصصی در دانشگاه‌های کشور می‌باشند. ایشان به مطالعات دوپینگ با رویکرد روانشناسی علاقه‌مند بوده و مقالات علمی مرتبط در نشریات بین‌المللی به چاپ رسانده است. از موفقیت‌های دیگر ایشان سخنرانی در نمایش‌های علمی داخلی و بین‌المللی می‌باشد. علاوه بر این، از سوابق اجرایی ایشان می‌توان به بنیانگذاری و ریاست انجمن ورزش‌های بولس فدراسیون بین‌المللی بلیارد کشور، و از سوابق و افتخارات ورزشی ایشان می‌توان به عناوین قهرمانی ملی، قاره‌ای و جهانی ورزش‌های رزمی و همچنین مربیگری در تیم‌های ملی اشاره کرد.

فرشاد تجاری

دارای دکتری تخصصی مدیریت ورزشی، بیش از ۱۰ سال در مقاطع تحصیلات تکمیلی تدریس نموده و در حال حاضر دانشیار و رئیس دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی می‌باشند. از افتخارات علمی ایشان، چاپ بیش از ۱۰۰ مقاله در مجلات معتبر علمی داخلی و بین‌المللی در حوزه‌ی روانشناسی ورزشی و رفتار مصرف‌کننده در ورزش، سخنرانی در مجامع علمی بین‌المللی و تسبب جایزه پژوهشگر برجسته کشور در سال ۱۳۸۸ می‌باشد. ایشان مدیر مسئول نشریه علمی Researcher in Sport Science Quarterly و عضو هیئت تحریریه و داور مجلات علمی داخلی و خارجی می‌باشند. همچنین، دکتر فرشاد تجاری مدرس کمیته ملی المپیک در دوره‌های روانشناسی ورزشی و مربی مهارت‌های ذهنی تیم‌های ملی در بازی‌های المپیک پکن ۲۰۰۸ و بازی‌های آسیایی گوانجو بوده‌اند. از سوابق ورزشی ایشان نیز می‌توان به عضویت در تیم‌های ملی جوانان، بزرگسالان، دانشجویان و ارتش‌های کشور در رشته جودو اشاره کرد.

مصرف مواد نیروزا از دیرباز در ورزش و فعالیت‌های بدنی رایج بوده است. رجوع به یافته‌های مطالعات تاریخی بیانگر آن است که چه در بازی‌های المپیک باستان و چه در جنگ‌های قبایل در زمان‌های دور، همواره با بهره‌گیری ورزشکاران و جنگجویان از مواد نیروزا همراه بوده است. اهمیت دریافت پاداش و مزایا از سوی دولت‌مردان حکومت‌های کشورهای چون ایران، یونان، امپراتوری رم برای رزم‌جویان و نخبه‌های ورزشی و به دنبال آن انگیزه‌ی افزایش توانایی جسمانی، گواهی بر این ادعا می‌باشد. اما با شروع بازی‌های المپیک و ورزش مدرن در سال ۱۸۹۶، و به دنبال آن توسعه و فراگیر شدن ورزش قهرمانی و ملل مختلف، مصرف مواد افزایش دهنده‌ی عملکرد صورتی جدی‌تر پیدا کرد. از زمان یاد شده تا سال ۱۹۶۰، هیچ‌گونه محدودیتی برای ورزشکاران شرکت‌کننده در بازی‌های المپیک در مصرف دارو وجود نداشت. تا اینکه اتفاقات ناگوار حاصل از مصرف مواد افزایش دهنده‌ی عملکرد اعم از مرگ چند تن از قهرمانان ورزشی در حین و خارج از رقابت، مقامات مسئول در کمیته بین‌المللی المپیک را بر آن داشت که در تلاش به مراد مذکور قوانینی مبنی بر ممنوعیت یکسری از داروها و روش‌های افزایش دهنده‌ی عملکرد را وضع نمایند. با تأسیس آژانس جهانی مبارزه با دوپینگ در سال ۱۹۹۹، همکاری یونسکو با دستگاه‌های ورزشی و به دنبال آن تأسیس سازمان‌های ملی و منطقه‌ای مبارزه با دوپینگ و نیز وضع قوانین منع مصرف ممنوعیت مصرف دارو در فدراسیون‌های ورزشی بین‌المللی، جنبش مبارزه با دوپینگ ادامه و توسعه یافت.

از طرفی مسائل روانی ورزشکاران در مصرف دارو همواره مورد توجه محققین خصوصاً روانشناسان ورزشی بوده است. از دهه‌ی ۱۹۷۰ به بعد، مطالعه‌ی روان‌شناسی دوپینگ توسط برخی محققین آمریکایی آغاز گشته تا جایی که در دهه‌ی ۲۰۰۰ از سوی آژانس جهانی مبارزه با دوپینگ بودجه‌های کلان به آن اختصاص یافت.

کتاب حاضر در صدد آن است که با ارائه‌ی یافته‌های علمی در ورزش روان‌شناسی دوپینگ، ورزشکاران آماتور و حرفه‌ای را مورد بحث و بررسی قرار دهد. امروز اعتقاد ورزشکاران دانشگاهی و علمی بر آن است که برنامه‌ریزی استراتژیک در حوزه‌ی مدیریت پیشگیری از دوپینگ، نخستین مواجهه خواهد شد، مگر آن‌که مسائل روان‌شناختی ورزشکاران در مصرف مواد ممنوعه دوپینگ مورد مطالعه عمیق قرار گیرد. لذا تحقیقات اخیر توسط مؤلفین حاضر در راستای تحقق اهداف پیشگیرانه بوده و مروری بر یافته‌های دهه‌ها اثر علمی و نتایج حاصل از آن‌ها در جای جای مطالب فصول مختلف کتاب گنجانده شده است. مخاطبان عزیز کتاب حاضر (ورزشکاران، مربیان و مقامات ورزشی) لازم است توجه داشته باشند که فصول ۱ و ۲ کتاب با مروری بر مفاهیم و تاریخچه‌ی دوپینگ در بازی‌های المپیک در صدد آشکار سازی روند و سیاست‌های پنهان در جنبش مبارزه با دوپینگ جهت درگیر ساختن اذهان به منظور مطالعه‌ی اثربخش‌تر فصول بعدی می‌باشد. فصول ۳، ۴ و ۵ کتاب نیز متغیرهای پیشگو در

مطالعه رفتار دوپینگ را مورد بحث و بررسی قرار داده است. در فصول یاد شده ورزشکار، مربی و مدیر ورزشی مخاطب مطالب بوده و توجه به یافته‌های علمی نگارش شده در پیشبرد اهداف سازمان‌های درگیر در جنبش مبارزه با دوپینگ و نیز مربیان و ورزشکاران آن‌ها حائز اهمیت خواهد بود. فصل ۶ کتاب تحت عنوان مدیریت پیشگیری از دوپینگ به جمع بندی مطالب فصول قبلی با تاکید بر اهمیت نقش مربی در مصرف داروهای ممنوعه پرداخته است.

کتاب حاضر حاصل زحمات چندین ساله و تحقیقات میدانی مؤلفین بوده که با هدف خدمت به ورزش کشور و توسعه‌ی ورزش پاک صورت پذیرفته است. امید آن که مطالب گردآوری شده مورد توجه و استقبال ورزش کشور قرار گیرد و در کمک به کاهش آمار مصرف دارو توسط ورزشکاران حرفه‌ای و آماتور مثمرتر واقع گردد.

جاسم منوچهری و فرشاد تجاری

www.ketab.ir

پیام تبریک از سوی معاونت وزارت ورزش و جوانان و رئیس ستاد ملی مبارزه با دوپینگ جمهوری اسلامی ایران

مؤلفین محترم کتاب: "مبانی روانی دوپینگ در ورزش"
با سلام و احترام،

فرصت را مغتنم شمرده از زحمات آن برادران گرامی برای تألیف کتاب "مبانی روانی دوپینگ در ورزش" که حاوی اطلاعات به روز و منحصر به فرد در زمینه دوپینگ بوده و می‌تواند در پیشبرد برنامه‌های مبارزه با دوپینگ مفید و موثر واقع گردد تشکر و قدردانی می‌نمایم.
موفقیت و بهروزی روزافزوتان را در ارائه آثار جدید علمی و ارزنده دیگر از خداوند متان مسئلت می‌نمایم.

سید حمید سجادی هزاوه
معاون ورزش و جوانان و حرفة‌ای وزارت ورزش و جوانان
رئیس ستاد ملی مبارزه با دوپینگ

تاریخ: ۱۳۹۲/۰۲/۰۸ شماره: ۳۷۱۱-۱۲۸ شماره ثبت: ۱۳۹۲/۰۲/۰۸	سرنام نام خانوادگی نام کوچک	 جمهوری اسلامی ایران وزارت ورزش و جوانان
جناب آقای دکتر فرشاد تجاری جناب آقای جاسم منوچهری		
با سلام و احترام: فرصت را مغتنم شمرده از زحمات ارزشمند آن برادران گرامی برای تألیف کتاب "مبانی روانی دوپینگ در ورزش" که حاوی اطلاعات به روز و منحصر به فرد در زمینه دوپینگ بوده و می‌تواند در پیشبرد برنامه‌های مبارزه با دوپینگ مفید و موثر واقع گردد تشکر و قدردانی می‌نمایم. به پیوست پیش‌گفتار تهیه شده برای کتاب فوق ارسال می‌گردد. موفقیت و بهروزی روزافزوتان را در ارائه آثار جدید علمی و ارزنده دیگر از خداوند متان مسئلت می‌نمایم.		
سید حمید سجادی هزاوه معاون ورزش و جوانان و حرفة‌ای وزارت ورزش و جوانان رئیس ستاد ملی مبارزه با دوپینگ		
تهیه و گردآوری: سید حمید سجادی هزاوه تایید: سید حمید سجادی هزاوه تاریخ: ۱۳۹۲/۰۲/۰۸		

پیشگفتار دکتر سید حمید سجادی هزاوه

مبارزه با دوپینگ و اتخاذ برنامه‌های پیشگیرانه برای جلوگیری از فراگیر شدن این معضل امروز جهان ورزش از جمله اولویت‌های مهم کمیته بین‌المللی المپیک می‌باشد. برنامه‌های مبارزه با دوپینگ کمیته بین‌المللی المپیک در دهه ۱۹۶۰ آغاز و هم‌اکنون با همکاری نزدیک آژانس جهانی مبارزه با دوپینگ (وادا) و با حمایت و مشارکت سازمان‌های بین‌الدول، دولت‌ها، مسئولین و دیگر نهادهای خصوصی و عمومی با جدیت هرچه تمام در حال پیگیری است.

ورزش با بازی و عاری از دوپینگ به عنوان شعار مهم امروز ورزش در تمام رویدادهای ورزشی مطرح است. با توجه به سیاست‌های اعلام شده از سوی کمیته بین‌المللی المپیک و آژانس جهانی مبارزه با دوپینگ (وادا) برنامه‌ریزی‌های لازم از سوی دولت‌ها و مراجع ورزشی کشورها صورت می‌پذیرد تا ضمن انضباط ورزشکاران و مربیان آن‌ها نسبت به مضرات و مشکلات ناشی از استفاده از داروهای ممنوع در جهت پیشگیری از گرایش ورزشکاران به دوپینگ، تدابیر انضباطی موثر برای برخورد با ورزشکاران غیر مجاز و دیگر افرادی که در استفاده از داروهای ممنوعه نقش داشته‌اند در نظر گرفته شود.

در کشور ما نیز خوشبختانه با تأسیس ستاد ملی مبارزه با دوپینگ (نادو) برنامه‌ریزی‌های لازم برای مبارزه با این پدیده‌ی شوم صورت گرفته و بر اساس آیین‌نامه جهانی مبارزه با دوپینگ حداکثر تلاش لازم به عمل آمده است تا ضمن حمایت از حقوق اولیه هر ورزشکار برای شرکت در ورزش عاری از دوپینگ، فضای لازم برای رقابت جوانمردانه و برابر در رویدادهای ورزشی فراهم شود. بدین منظور، برنامه مدون و هماهنگ برای تشخیص، جلوگیری و پیشگیری از انواع دوپینگ تدوین و به مرحله اجرا درآمده است، برنامه‌های آموزشی مورد نیاز برگزار و اطلاع‌رسانی از طریق چاپ بروشورها و پوستره‌های مختلف و سایت ستاد و هنرهای شکل مطلوب انجام شده است. خوشبختانه با فعالیت‌های موثری که صورت گرفته جمهوری اسلامی ایران در زمینه مبارزه با دوپینگ جزو چهار کشور برتر آسیا هم‌تراز با کشورهای استرالیا، ژاپن، آمریکا و چین قرار گرفته است. منفی شدن کلیه تست‌های ملی پوشان ایرانی در مسابقات المپیک و بازی‌های آسیایی گوانجو و همچنین در قهرمانی‌های جهانی و آسیایی بیانگر به ثمر رسیدن فرهنگ سازی و آموزش‌های مبارزه با دوپینگ در حدود ۶۰۰ شهر و شهرستان کشور برای مربیان بوده است.

در این راستا یقیناً بررسی‌های علمی دوپینگ از جنبه‌های مختلف آن می‌تواند نقش موثری در تشخیص و پیشگیری این معضل مهم ورزش داشته باشد. کتاب "مبانی روانی دوپینگ در ورزش" که با تلاش و کوشش آقایان جاسم منوچهری و دکتر فرشاد تجاری تألیف گردیده است بر اساس آخرین یافته‌های روز جهان مقوله دوپینگ را از نظر روانشناسی مورد بحث قرار داده است و اطلاعات مفید و موثری را در اختیار ورزشکاران، مربیان و مقامات ورزشی قرار می‌دهد.

ضمن تشکر از زحمات نگارندگان محترم کتاب و آرزوی موفقیت‌های بیشتر برای آنان، امید آن داریم ورزشکاران و مربیان عزیز کشورمان با تکیه بر یافته‌های علمی و بهره‌مندی از آموزه‌های دینی و فرهنگی، همواره ارزش‌های اخلاقی را سرلوحه رفتار و اعمال خود قرار داده و با رعایت اصول بازی جوانمردانه، بتوانند نمونه‌ای بارز از جامعه ورزش پاک و عاری از دوپینگ را ارائه دهند.

سید حمید سجادی هزاوه

معاون ورزش قهرمانی و حرفه‌ای وزارت ورزش و جوانان

رئیس ستاد ملی مبارزه با دوپینگ

www.ketab.ir